

- виявлення, оцінка й охорона інтелектуальної власності;
- розроблення бізнес-плану і пошук партнерів та інвесторів;
- вибір шляхів просування розробок (товарів, послуг) на ринок;
- вибір форми комерціалізації (реалізації) на ринку технологій.

Дані проблеми є комплексними і важливо забезпечити системний інтегрований підхід до їх вирішення. Для цього необхідно сформувати екосистему інновацій, де суб'єкти інноваційної діяльності матимуть можливість розкривати свій потенціал і мати широкий спектр варіантів його продуктивного застосування відповідно до свого бачення перспектив розвитку економіки.

1. *Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред. В.М. Гейця та ін. ; НАН України. – К., 2015. – 336 с.* 2. *Нагачевська Т.В. Сучасні тенденції міжнародного трансферу технологій та перспективи України //www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu_ekon/2009.../09ntvpou.pdf.* 3. *Chesbrough H. New Frontiers in Open Innovation / Henry Chesbrough, Wim Vanhaverbeke, Joel West. Oxford University Press, 2014. – 345 pp.* 4. *Бутко М.П. Комерціалізація результатів науково-технічної діяльності в умовах поглиблення інтеграційних процесів /М.П. Бутко О.В. Попело. Проблеми і перспективи економіки і управління. – 2015. – № 1 (1). – с.7-20.*

Драчук Ю.З., Сав'юк Л.О.

Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ

ОЦІНКА ДОДАНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ВАРТОСТІ СУБ'ЄКТІВ РИНКОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

Ринок як інститут суспільства інтегрує соціальні дії людей у всіх сферах життєдіяльності: виробничій, побутовій, освітній, духовній та інших – і перетворює їх у ринкову поведінку економічних суб'єктів [1].

Ринок освітніх послуг (ОП) являє собою цілісну, взаємопов'язану багатокомпонентну систему соціально-економічних відносин між вищими навчальними закладами (ВНЗ) та споживачами (зовнішніми стейкхолдерами) з метою продажу і покупки освітніх послуг. Підвищення ефективності його функціонування передбачає впровадження маркетингового підходу у сфері освітніх послуг [2].

Нормальне функціонування будь-якого ринку передбачає наявність розвиненої системи засобів, що забезпечують здійснення обміну між його суб'єктами. Дана система повинна включати різні способи та організації, за допомогою яких відбувається рух товарів, послуг, грошей, цінних паперів та робочої сили. Ця система отримала назву інфраструктури ринку. Інфраструктура будь якого ринку, в тому числі і ринку ОП, – це основа, підґрунтя, фундамент економічної системи та її підсистем, її внутрішня будова, що забезпечує цілісність. Завдяки інфраструктурі здійснюється рух потоків товарів і послуг від продавця до покупця [3].

Таким чином, у проекції до освіти, інфраструктура ринку це комплекс інститутів, служб, підприємств, організацій, які забезпечують нормальний режим безперебійного функціонування ринку. Суб'єктами ринку освітніх послуг є виробники послуг даного типу, споживачі послуг, посередники і держава, а також органи державного і муніципального управління і місцевого самоврядування [4].

Виробниками освітніх послуг і продуктів виступають освітні установи, які формують товарну пропозицію освітніх послуг. До них відносяться загальноосвітні установи (школи, ліцеї, коледжі); ВНЗ (університети, академії, інститути); навчальні заклади (бізнес-школи, освітні центри по підготовці та перепідготовці кадрів та ін.);

організації, які надають, окрім основної діяльності, освітні послуги (навчальні центри підприємств і організацій). Перебуваючи одночасно власниками ОП, зазначені установи та організації виступають в якості суб'єктів, де формуються пропозиції на ОП, надаються та підлягають продажу. Виробники ОП володіють соціальними і споживчими властивостями, що включають в собі здатність підготувати суб'єкта-споживача освітніх послуг до конкурентоспроможної кваліфікованої праці в суспільному виробництві, споживча властивість виробників ОП полягає в здатності перетворювати просту робочу силу в кваліфіковану.

Наша держава переживає не найкращі часи як у політичному, так і в економічному вимірах розвитку. До однієї з найважливіших проблем відноситься необхідність негайного підвищення якості та конкурентоспроможності системи вищої освіти (СВО), перетворенні сфери освітніх послуг у форвард і швидкісний драйвер становлення національної економіки на основі знань [5]. В такий важкий перехідний період в українській державі відсутня єдина інформаційна база ринку ОП, не сформовані органи управління ринком, його інфраструктура, відсутнє систематичне вивчення стану даного ринку і тенденцій його розвитку. Враховуючи світовий досвід, слід зрозуміти, що нема іншого шляху для подолання кризових явищ у національній економіці, окрім переходу до економічного укладу з механізмами визнання знання в якості джерела зростання національного добробуту, збереження та примноження людського та інтелектуального капіталу країни, підвищення конкурентоспроможності української держави на глобальних ринках товарів та послуг, забезпечення її безпеки.

Для забезпечення розвитку економіки нашої держави шляхом прогресивних зрушень, послідовного зростання її науково-технічного рівня, поступового збільшення складових інформаційно - інноваційної економіки з переходом до економіки знань потребується оптимізувати витрати на розвиток освітньої сфери. Це цілком можливо при використанні світового досвіду реформування даної галузі на платформах моделей забезпечення внутрішньої та зовнішньої якості освітніх послуг.

Особливий інтерес, на наш погляд, являє собою статистична комплексна модель доданої академічної вартості (Academic Value Added), що активно впроваджується становлення національних економік знань, такими як Великобританія, Сполучені Штати Америки (США), Канада, Австралія, Швеція, Німеччина та інші розвинені країни світу. Останнім часом, регресійні моделі доданої академічної вартості почали використовуватися країнами, що розвиваються, для порівняння переваг державних та приватних (незалежних) освітніх закладів шкільного рівня [6].

Аналіз додаткової академічної вартості – це статистичний метод, що допомагає педагогам та адміністративним освітнім органам оцінювати вплив навчальних закладів різних ступенів підготовки, від закладів середньої освіти до університетів, на академічні успіхи учнів/студентів, їх подальше життєве благополуччя та соціальну значущість у суспільстві. Так, освітніми аналітиками у сфері реформування шкільної та вищої освіти у США та Великобританії використовується модель розрахунку доданої академічної вартості, розробленої доктором Вільямом Сандерсом, для оцінки ефективності діяльності вчителів та викладачів ВНЗ, а також для порівняльного рейтингового аналізу освітніх установ в цілому.

Індикатори результативності у структурі моделі доданої академічної вартості все частіше використовуються для оцінки ефективності діяльності освітніх установ у всьому світі. Враховуючи, що сфера освітніх послуг є першоосновою економіки, яка заснована на знаннях, можна передбачити формування розвиненими країнами світу надійної основи стратегічного спрямування інвестицій в інноваційний економічний уклад.

1. Яцук Т.А. Ринок освітніх послуг: сутність та тенденції розвитку / Т. А. Яцук // Інноваційна економіка. - 2013. - № 8. - С. 246-249. 2. Савченко В.А. Управление развитием персонала [Електронний ресурс] / Савченко В.А. // Экономическая перводная литература. – 2002. – Режим доступу до ресурсу: <http://econbooks.ru/books/part11302>. 3.

Під редакцією Предборського В.А. Економічна теорія / Інфраструктура ринку [Електронний ресурс] // Навчальні матеріали онлайн. – 2003. – Режим доступу до ресурсу: http://pidruchniki.com/1957041139810/politekonomiya/infrastruktura_rinku. 4. Кузьміна Е. Е. Маркетинг образовательных услуг : учебное пособие для магистров / Е. Е. Кузьміна. – М. : Издательство Юрайт, 2012. – 330 с. 5. Драчук Ю.З., Сав'юк Л.О. Сфера освітніх послуг як вирішальний фактор формування економіки знань на теренах України // Науковий економічний журнал ІНТЕЛЕКТ XXI.– № 1.–2018.– Національний університет харчових технологій ГО «ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ КОНКУРЕНЦІЇ».- С. 58 – 63. 6. Драчук Ю.З., Сав'юк Л.О. Трансформування національної освітньої системи на платформі моделі доданої академічної вартості // Матеріали Міжнародної науково-методичної конференції «Методичний потенціал, тренди та формати трансформації Європейських освітніх систем». Тези доповідей. – Харків: ХНУБА, 2018. – 316 с.- С. 68-70.

Завербний А.С.

Національний університет «Львівська політехніка»

ПРОБЛЕМИ І ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Для будь-якої країни забезпечення високого рівня ефективності використання паливно – енергетичних ресурсів виступає вагомим проблемою. Рівні надійності, повноти цього процесу характеризуватимуть рівні енергетичної, економічної та національної безпеки України. Енергетична безпека напряму залежить від рівня диверсифікованості, рівня ефективності використання енергоносіїв, що використовуються для її енергетичних потреб.

Українська промисловість має (поки що) значні резерви, адже ж рівень енергозатратності одиниці її ВВП перевищує європейський в декілька разів [1, с. 1]. Необхідним є швидке модернізування галузей національної економіки, яке має зорієнтовуватися на зниження рівня енергозатратності, що сприятиме підвищенню рівня їх конкурентноздатності в умовах євроінтеграції.

Як показало дослідження, протягом 2000-2009 рр. спостерігався незначний але поступовий ріст витрат на фінансування інноваційної діяльності, однак у 2009 р. тенденція змінилася. Позитивні зміни щодо фінансування інноваційної діяльності, а отже і підвищення рівня інноваційної безпеки спостерігаються в Україні лише у 2016 році (рис. 2) [2].

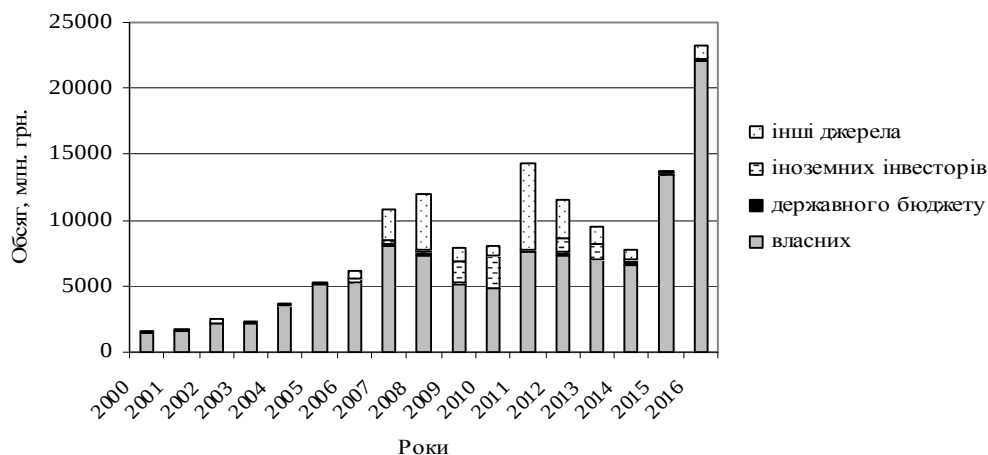

Рис. 1. Динаміка, структура джерел інвестування інноваційної діяльності в Україні у 2000-2016 рр. [2]